

Predsednica Republike Slovenije

URAD

SLOVESNOST OB PODELITVI DRŽAVNE NAGRADE IN PRIZNANJ NA PODROČJU PROSTOVOLJSTVA ZA LETO 2023

Državna priznanja za prostovoljstvo:

Zavod RISA, Center za splošno, funkcionalno in kulturno opismenjevanje

Zavod Risa iz Prevalj na Koroškem je nevladna organizacija s statusom v javnem interesu na področjih kulture in socialnega varstva, s preprosto vizijo: enakopravna in humana družba vseh ljudi, za vse.

Od njihove ustanovitve leta 2011, do prve zaposlitve v letu 2018, je zavod deloval popolnoma prostovoljsko. V zadnjih petih letih je dosegal izjemne uspehe na področju razvoja in promocije lahkega branja v slovenščini. V projektu Lahko je brati (2018-2019), ki je bil podprt s prostovoljci, so nastale smernice lahkega branja kot dober primer in vzor tudi zunaj naših meja.

Pri Risi je poudarek na aktivnem delu z ljudmi z različnimi oviranostmi. Uporabnikom omogočajo, da sodelujejo tudi kot prostovoljci, bralci, avtorji, pisci in uredniki. Tako dobijo priložnost aktivnega dokazovanja, da lahko ustvarjalno sodelujejo v družbi, katere enakovredni del so.

S pomočjo prostovoljskega dela je Zavod Risa razvil inovativen pristop, ki omogoča usposabljanje za poklic testnega bralca-svetovalca.

Po 12 letih prostovoljskega dela so v zavodu ustvarili 50 novih delovnih mest, ki naslavlajo spregledane potrebe ljudi. Njihov pristop je vključujoč. Uporabniki, zaposleni in prostovoljci storitve skupaj sooblikujejo, vzdržujejo, razvijajo, se prilagajajo potrebam in povezujejo dobre prakse.

Gospod Matej Bizjak, prejemnik priznanja

Mateja Bizjaka je ljubezen do gora najprej vodila v alpinistično šolo. Želja pomagati sočloveku v stiski ga je leta 2001 pripeljala v gorsko reševalno službo. V 15 letih usposabljanja in izobraževanja je postal gorski reševalec, nato gorski reševalec letalec in nazadnje inštruktor gorski reševalec.

Matej Bizjak je danes izjemno izkušen in vrhunsko usposobljen gorski reševalec letalec, ki s svojim strokovnim ravnanjem in mirnostjo vzbuja pri ponesrečencih ali ljudeh v stiski potrebno zaupanje in občutek varnosti tudi v najzahtevnejših situacijah.

Njegovo povprečje opravljenih prostovoljskih ur v Gorski reševalni zvezi Slovenije je med 200 in 250 letno. V letu 2023 se je njegovo povprečje podvojilo. Matej Bizjak je bil namreč med lanskimi poplavami eden izmed tistih posameznikov, prostovoljcev, ki so v najzahtevnejših urah katastrofalnih poplav v mesecu avgustu reševali življenja in bistveno pripomogli, da smo ob koncu poplav lahko govorili predvsem o gmotni škodi in ne o človeških žrtvah.

Gospod Alojzij Klančičar, prejemnik priznanja

Alojzij Klančičar je upokojeni policijski inšpektor, ki aktivno sodeluje pri vodenju in razvoju številnih nevladnih organizacij in se v njih prostovoljsko udeležuje že skoraj 30 let.

Kot veteran svoje spomine in izkušnje iz obdobja osamosvajanja Slovenije deli s šolarji. V okviru Rdečega križa je aktiven na humanitarnem področju. Pri Sopotnikih izvaja brezplačne prevoze ranljivih skupin.

Za širšo družbeno skupnost je pomembno tudi njegovo prostovoljstvo v okviru Kinološkega društva Zagorje ob Savi in Kinološke zveze Slovenije. Je vodnik reševalnega psa pri iskanju pogrešanih oseb, izvaja usposabljanja lastnikov in vodnikov reševalnih psov. Poleg tega obiskuje šolarje in jih seznanja s pravilnim načinom ravnanja s psi ter jih s tem ozavešča o odgovornem lastništvu živali. S psi obiskuje tudi stanovalce domov starejših. V svojem okolju je vpeljal akcijo ulova nelastniških psov kot eno najbolj prijaznih aktivnosti do zapuščenih živali v Sloveniji.

Prostovoljca Alojzija Klančičarja poleg povprečno 600 opravljenih prostovoljskih ur letno odlikuje tudi srčnost in zavzetost, s katero navdihuje vse okrog sebe in gradi mostove med generacijami.

Gospa Nika Kržišnik, prejemnica priznanja

Nika Kržišnik je študentka na Fakulteti za socialno delo in prostovoljka Young Caritas Slovenija. Navkljub svoji mladosti opravlja prostovoljsko delo na različnih področjih in organizacijah. Odgovorno prevzema vodenje projektov ali skupin prostovoljcev, snuje nove prostovoljske programe s posebnim čutom do otrok in ljudi v stiski. Na pobudo Nike Kržišnik se razvijajo novi programi, v katerih mlade in starejše spodbuja k medgeneracijskemu sodelovanju.

V projektu Pismo za lepši dan je pomagala nagovoriti ljudi vseh starosti, ki so napisali preko 8 tisoč pisem za starejše in osamljene po Sloveniji.

Nika Kržišnik pravi, da jo je izkušnja prostovoljstva spremenila. Ni tako zelo pomembno število njenih prostovoljskih ur, ki se je v zadnjih letih povzpelo na povprečno 600 ur letno, pomembno je pomagati. Biti na voljo otrokom v stiski, koordinirati veliko število mladih, sodelovati v različnih organizacijah, poskrbeti, da programi tečejo, in ob tem skrbeti tudi za promocijo. To je velik dosežek za tako mlado dekle. In prav to Niko še posebej odlikuje.«

Gospod Safet Zjakić, prejemnik priznanja

Prostovoljstvo Safeta Zjakića se je začelo z aktivnim sodelovanjem v vojaškem orkestru in Mikološkem gobarskem društvu že v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja. Od upokojitve v začetku devetdesetih let pa vse do danes je aktiven prostovoljec v Območnem združenju slovenskih častnikov Ljubljana, Društvu upokojencev Ministrstva za obrambo, Mestni in osrednjeslovenski pokrajinski zvezi društev upokojencev ter Zavodu Simbioza Genesis.

Je koordinator prostovoljstva in aktivni udeleženec načrtovanih akcij Območnega združenja slovenskih častnikov Ljubljana. Bil je prvi v skupini, ki se je prebila do Črne na Koroškem po poplavah leta 2023. Med begunsko krizo je zbiral oblačila, obutev in tehnične pripomočke za Azilni dom v Logatcu.

Usposabljal se je za voditelja medgeneracijskih skupin za kakovostno staranje in vodil prvo tovrstno Medgeneracijsko skupino Društva upokojencev v Sloveniji.

Safet Zjakić je v zadnjih petih letih opravil najmanj 500 prostovoljskih ur letno. Je izjemen prostovoljec, ki pri svojih častitljivih letih izvaja usposabljanja starejših občanov za uporabo pametnih telefonov in tako prispeva k opismenjevanju ter uporabi digitalnih veščin.

Gospa Anja Žitnik, prejemnica priznanja

Anja Žitnik je izjemna in nadvse aktivna prostovoljka in družabnica v Spominčici. Je soustanoviteljica Podružnice Ivankine Spominčice, kjer širijo znanje o prepoznavanju demence in spopadanju z njo. Vodi skupino za samopomoč svojcev oseb z demenco.

Na pot prostovoljke so jo pripeljale življenjske preizkušnje in večletna skrb za gospo Vido, ki je zbolela za demenco.

Je soustanoviteljica Medgeneracijskega društva Tromostovje, kjer že 10 let vodi skupine starejših ljudi za samopomoč Iskrice, Poskočne žabice in Rožnik ter posebne skupine za svojce oseb z demenco, Hvala, da si! Je tudi organizatorica lokalne mreže in mentorica novim voditeljem v Ljubljani in Ivančni Gorici.

V Gerontološkem društvu Slovenije deluje že osmo leto. Je članica izvršilnega odbora in vodja sekcije za seniorke.

Anja Žitnik preseneča s pozitivno energijo, navdušenjem in veselimi iskricami v očeh. Deluje kot voditeljica, motivatorica, povezovalka, dobra kolegica, mentorica, predvsem pa borka za dostojanstvo starejših in obolelih. Opozarja na pasti in išče ter predlaga rešitve za socialno aktivacijo vseh ranljivih skupin.

Njen pristop je kot magnet, ki navdušuje, pomirja in krepi veselje na vseh nivojih prostovoljskega delovanja.

Državna nagrada za prostovoljstvo:

Zveza društev upokojencev Slovenije (ZDUS) – nagrado bo prevzela predsednica Zdenka Jan

Zveza društev upokojencev Slovenije deluje že od leta 1946. Po številu članov in društev, teh je 487, je ena največjih nevladnih organizacij v Sloveniji.

Od leta 2004 je Zveza društev upokojencev Slovenije posebej prepoznavna s humanitarnim in prostovoljskim programom 'Starejši za starejše', ki je nedvomno v javnosti spodbudil večjo potrebo po zagotavljanju pravic in ugotavljanju stanja duha pri starejših in osamljenih osebah.

Pomenljive so tudi številke. V 20-letnem obdobju je bilo v program vključenih preko 220 tisoč starejših oseb. Tri tisoč in več prostovoljcev je letno opravilo povprečno preko 550 tisoč ur prostovoljskega dela. Konkretni aktivnosti prostovoljk in prostovoljcev na terenu številnim starostnikom omogočajo daljše samostojno življenje v domačem okolju.

Zveza društev upokojencev Slovenije je s prostovoljci in prostovoljkami v programu 'Starejši za starejše' neprecenljiva dodana vrednost dosedanjim sistemskim rešitvam in močna podstat na pragu dolgotrajne oskrbe.«